

**Стратегија за подршку развоја МСП,
предузетништва и конкурентности
за период од 2015. до 2020. године**

и

**Акциони план за спровођење Стратегије за подршку развоја МСП,
предузетништва и конкурентности**

Министарство привреде

Београд, март 2015.

УВОД

Разлози за доношење стратегије

- Дефинисање средњорочног оквира мера за унапређење предузетништва и конкурентности у Републици Србији у складу са стањем и реалним потребама сектора МСПП у Србији
- Наставак и надоградња досадашње политике развоја области предузетништва и конкурентности у Републици Србији;
- Усклађивање са политиком ЕУ у овој области (Акт о малим предузећима);

Израда Стратегије

- Полазна основа: информације и препоруке садржане у извештајима и анализама међународних институција и пројеката, Европске комисије, извештаји и истраживања домаћих институција (Извештај Светске банке о пословању у Србији, Извештај о глобалној конкурентности Светског економског форума, Бела књига Савета страних инвеститора, Сива књига Националне алијансе за локални економски развој, предлози изнешени у оквиру акције „Имате реч - будите део решења” и др.)
- Предлог Стратегије припремило је Министарство привреде, уз сталне консултације са релевантним институцијама, пословним удружењима и стручњацима (Привредна комора Србије, Унија послодаваца Србије, Савет страних инвеститора, Национална алијанса за локални за економски развој, Пројекат за боље услове пословања – USAID ВЕР и друга пословна удружења)
- Спровођење мера и активности предвиђених Стратегијом и Акционим планом, захтева ангажовање око 40 институција (министарстава, агенција и других органа)

Стратешка визија и циљеви

Стратешка визија:

Развој предузетништва и конкурентности, заснованог на приватној предузетничкој иницијативи, знању и иновативности, који ће ојачати српска предузећа у довољној мери да спремно одговоре на притисак конкуренције на заједничком тржишту ЕУ и допринесу побољшању животног стандарда у Републици Србији;

Кључни индикатори	Последњи расположиви подаци	Циљана вредност 2020
Укупан број МСПП	315.412 (2013.)	350.000
Укупан број запослених у сектору МСПП	768.550 (2013.)	950.000
Реална просечна годишња стопа раста БДВ сектора МСПП	(2008-2013.) -3,5%	(2015.-2020.) 3,0% ±1

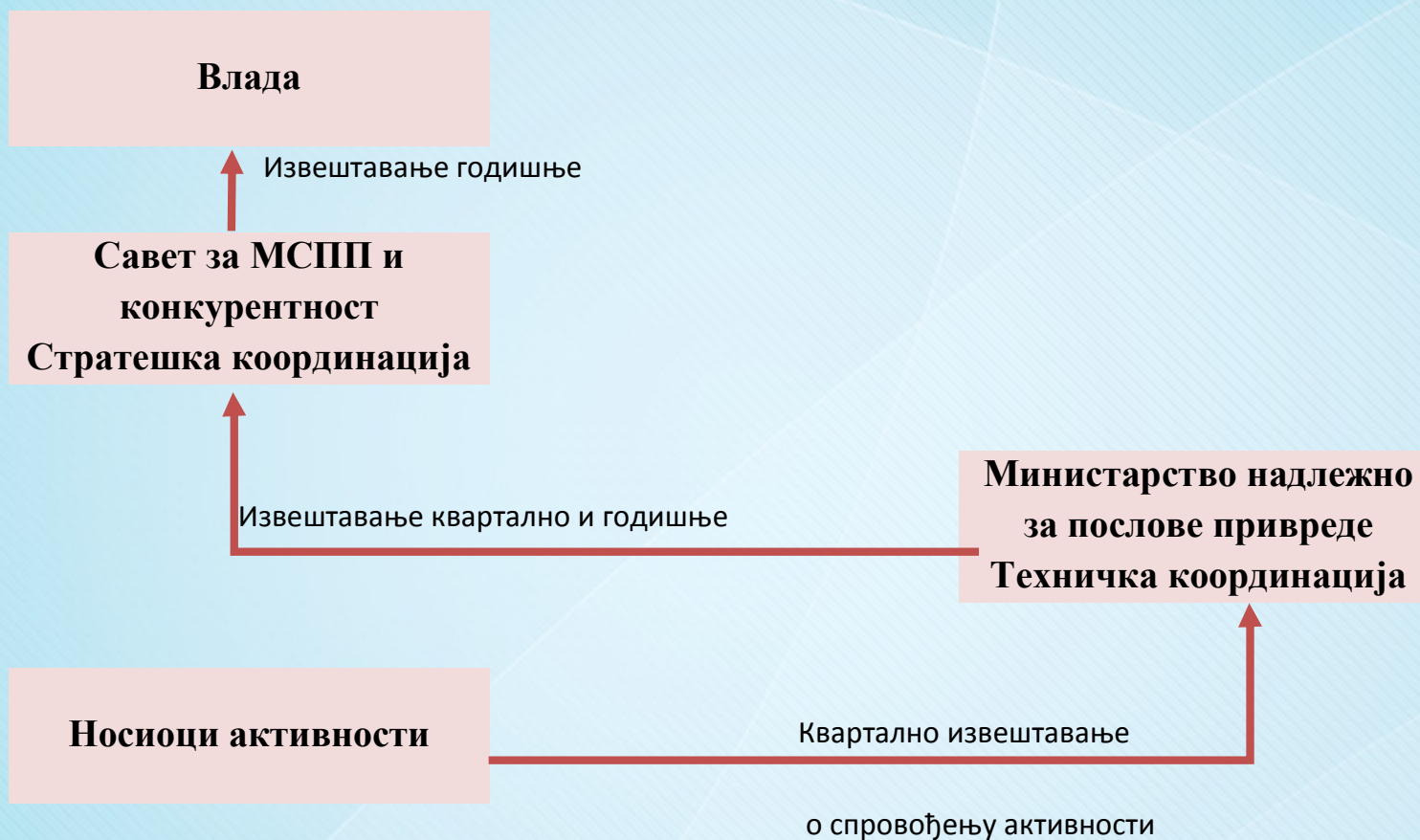
Циљеви Стратегије

Стратешки циљеви	Специфични циљеви
1. Унапређење пословног окружења	1. Успостављање подстицајног регулаторног оквира у складу са потребама и могућностима МСПП2. Унапређење ефикасности спровођења административних поступака3. Повећање транспарентности процеса доношења прописа и јавних политика
2. Унапређење приступа изворима финансирања	1. Унапређење квалитета понуде банкарског сектора за МСПП2. Развој нових финансијских инструмената3. Унапређење способности МСПП за приступ различитим изворима финансирања
3. Континуирани развој људских ресурса	1. Унапређење квалитета радне снаге2. Подршка развоју образовања за предузетништво
4. Јачање одрживости и конкурентности МСПП	1. Унапређење ефикасности институционалне подршке пословању и развоју МСПП2. Оптимизација и унапређење степена искоришћености постојеће и изградња нове пословне инфраструктуре3. Јачање иновативности у МСПП4. Стимулисање пословног удруживања и креирања ланаца вредности
5. Унапређење приступа новим тржиштима	1. Обезбеђивање континуиране подршке МСПП за излазак на нова тржишта2. Смањење и превазилажење техничких препрека трговини
6. Развој и промоција предузетничког духа и подстицање предузетништва жена, младих и социјалног предузетништва	1. Унапређење статистичког праћења и истраживања предузетништава жена, младих и социјалног предузетништва2. Политика и инструменти за подршку женском предузетништву, предузетништву младих и социјалном предузетништву

Спровођење Стратегије

- Спровођење политике развоја МСПП подразумева активности које су у надлежности великог броја различитих министарства и институција и захтева ефикасну међуресорну сарадњу – оснивање Савета за мала и средња предузећа, предузетништво и конкурентност, као привременог тела Владе;
- Спровођење Стратегије засниваће се на годишњим акционим плановима, који ће се припремати у сарадњи са свим ресорно надлежним државним институцијама и кроз дијалог са приватним сектором;
- Мере садржане у акционим плановима за спровођење Стратегије финансираће се из буџета Републике Србије и донаторских средстава, пре свега Инструмената за приступну помоћ ЕУ (ИПА), из средстава билатералних донатора, као и међународних финансијских институција у складу са буџетским ограничењима.

Спровођење Стратегије

Структура Стратегије

- Унапређење пословног окружења;
- Унапређење приступа изворима финансирања;
- Континуирани развој људских ресурса;
- Јачање одрживости и конкурентности МСПП;
- Унапређење приступа новим тржиштима и
- Развој и промоција предузетничког духа и подстицање предузетништва жена, младих и социјалног предузетништва.

СТУБ 1: Унапређење пословног окружења

Димензија 1: Успостављање подстицајног регулаторног оквира у складу са потребама и могућностима МСПП

Приоритетне мере обухваћене овом димензијом Стратегије су:

- Унапређење правног оквира за оснивање, пословање и гашење привредних субјеката;
- Смањење пореских и непореских обавеза привреди;
- Увођење ефикаснијих процедура за инвестиционо улагање у изградњу и управљање непокретностима;
- Унапређење регулаторног оквира инспекцијског надзора;
- Унапређење законодавног оквира у области радних односа и права из радних односа;
- Регулаторна реформа секторских прописа значајних за пословање МСПП;
- Подршка спровођењу регулаторне реформе на покрајинском и локалном нивоу.

Димензија 2: Унапређење ефикасности спровођења административних поступака

Приоритетне мере обухваћене овом димензијом Стратегије су:

- **Измене и допуне регулаторног оквира којима се уређује спровођење административних поступака у органима државне управе, аутономних покрајина и локалних самоуправа;**
- **Наставак рада на јачању система електронске управе;**
- **Успостављање једношалтерског система за пружање што већег броја услуга;**
- **Праћење ефикасности реализације административних поступака и мерење административних трошкова привреде;**
- **Побољшање услова за учешће МСПП у јавним набавкама.**

Димензија 3: Повећање транспарентности процеса доношења прописа и јавних политика

Приоритетне мере обухваћене овом димензијом Стратегије су:

- Обавезно укључивање представника привреде у процес доношења прописа и јавних политика и повећање предвидљивости промена услова пословања;
- Образовање Савета за мала и средња предузећа, предузетништво и конкурентност;
- Успостављање механизма за праћење ефеката примене прописа који утичу на пословно окружење;
- Укључивање теста утицаја на мала и средња предузећа у анализу ефеката прописа.

СТУБ 2: УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИСТУПА ИЗВОРИМА ФИНАНСИРАЊА

Димензија 1 : Унапређење квалитета понуде банкарског сектора за МСПП

Приоритетне мере обухваћене овом димензијом Стратегије су:

- Унапређење извршног поступака;
- Реформа прописа који уређују област заложаног права;
- Развити подстицајне мере и механизме како би банкарски сектор повећао кредитирање МСПП;
- Оснаживање специјализованих професија у циљу добијања веродостојних финансијских података у процесу одобравања кредита;
- Побољшање праћења стања финансирања МСПП.

Димензија 2: Развој нових финансијских инструмената

Приоритетне мере обухваћене овом димензијом Стратегије су:

- Развој нових модела финансирања МСПП;
- Унапређење система издавања кредитних гаранција;
- Стварање услова за улагање предузетног капитала, улагање у власнички капитал, мезанин финансирање и улагања пословних анђела у МСП;
- Уклањање административних препрека и побољшање регулаторног окружења за успостављање микро-финансијске подршке;
- Унапредити услове за коришћење лизинга и факторинга од стране МСПП.

Димензија 3: Унапређење способности МСПП за приступ различитим изворима финансирања

Приоритетне мере обухваћене овом димензијом Стратегије су:

- Унапређење информисања МСПП о расположивим изворима финансирања;
- Унапређење знања и вештина представника МСПП у области финансирања;
- Подизање свести код предузетника и свих других заинтересованих страна о расположивости и карактеристикама небанкарских финансијских инструмената.

СТУБ 3: Континуирани развој људских ресурса

Димензија 1: Унапређење квалитета радне снаге

Приоритетне мере обухваћене овом димензијом Стратегије су:

- Развој механизма редовног праћења и предвиђања потреба МСПП за радном снагом;
- Усклађивање формалног образовног система са потребама тржишта рада;
- Развој система неформалног образовања за унапређење знања и вештина.

Димензија 2: Подршка развоју образовања за предузетништво

Приоритетне мере обухваћене овом димензијом Стратегије су:

- Увођење предузетничког образовања у све нивое образовног система Републике Србије;
- Образовање и обука наставника за предузетништво.

СТУБ 4: Јачање одрживости и конкурентности МСПП

Димензија 1: Унапређење ефикасности институционалне подршке пословању и развоју МСПП

Приоритетне мере обухваћене овом димензијом Стратегије су:

- Унапређење и/или реформа начина рада и капацитета постојећих институција за организовано пружање услуга за потребе МСПП;
- Праћење реализације институционалне подршке и унапређење система надзора над радом институција у надлежности Министарства привреде;
- Даљи развој пословних услуга за МСПП;
- Даљи развој обука за потенцијалне и постојеће предузетнике.

Димензија 2: Оптимизација и унапређење степена искоришћености постојеће и изградња нове пословне инфраструктуре

Приоритетне мере обухваћене овом димензијом Стратегије су:

- Системско уређивање развоја пословне инфраструктуре;
- Развој пословне инфраструктуре намењене иновативним МСПП;
- Развој пословне инфраструктуре за потребе регионалног и локалног економског развоја.

Димензија 3: Јачање иновативности у МСПП

Приоритетне мере обухваћене овом димензијом Стратегије су:

- Унапређење функционалности националног иновационог система;
- Унапредити подршку за високоинновативна МСПП, еко-иновације, унапређење енергетске ефикасности и ефикасног коришћења ресурса;
- Пружити подршку за бољу абсорпцију и коришћење средстава из програма ЕУ - Horizon 2020 за истраживање, развој и иновације;
- Јачати свест МСПП о значају иновативности за њихову конкурентност.

Димензија 4: Стимулисање пословног удруживања и креирања ланаца вредности

Приоритетне мере обухваћене овом димензијом Стратегије су:

- Подршка заједничком наступу на тржишту;
- Креирање нових ланаца вредности и повећање степена финализације производа.

СТУБ 5: УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИСТУПА НОВИМ ТРЖИШТИМА

Димензија 1: Обезбеђивање континуиране подршке МСПП за излазак на нова тржишта

Приоритетне мере обухваћене овом димензијом Стратегије су:

- Унапређење доступности и квалитета расположивих информација о страним (приоритетним) тржиштима;
- Унапређење знања извозника и пружање стручне подршке;
- Успостављање контаката с потенцијалним пословним партнерима.

Димензија 2: Смањење и превазилажење техничких препрека трговини

Приоритетне мере обухваћене овом димензијом Стратегије су:

- Усклађивање са техничким прописима и стандардима ЕУ;
- Унапређење система инфраструктуре квалитета;
- Подизање свести МСПП о значају усаглашавања производа са захтевима техничких прописа и стандарда;
- Обезбеђење подршке за постизање усаглашености са захтевима техничких прописа и стандарда.

СТУБ 6: Развој и промоција предузетничког духа и подстицање предузетништва жена, младих и социјалног предузетништва

Димензија 1: Унапређење статистичког праћења и истраживања предузетништва жена, младих и социјалног предузетништва

Приоритетне мере обухваћене овом димензијом Стратегије су:

- Развој механизма за статистичко прикупљање, обраду и праћење података предузетништва жена, младих и социјалног предузетништва;
- Успостављање система редовног и упоредивог праћења предузетништва жена, младих и социјалног предузетништва.

Димензија 2: Политика и инструменти за подршку женском предузетништву, предузетништву младих и социјалном предузетништву

Приоритетне мере обухваћене овом димензијом Стратегије су:

- Укључити подршку женском предузетништву, предузетништву младих и социјалном предузетништву у сва државна документа која имају утицаја на привреду;
- Повећати учешће жена, младих и социјалних предузећа у различитим програмима подршке МСПП;
- Увести посебне програме подршке за МСПП намењене искључиво за жене, младе и социјално предузетништво;
- Промоција предузетничког духа, примери добре праксе, умрежавање, успостављање дијалога.